

บทวิจารณ์หนังสือ Book Review

ขวัญทิชา เชื้อหอม*

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

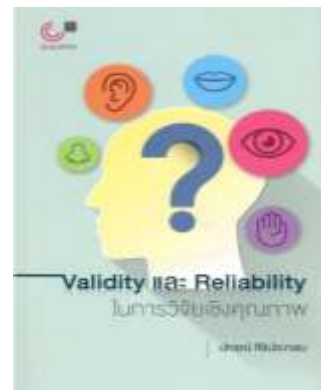
* e-mail: kwanticha.ch@gmail.com

Kwanticha Chuahom

Faculty of Education, Bansomdejchaopraya Rajabhat University

Received: October 26, 2022, Revised: November 9, 2022, Accepted: December 7, 2022

ชื่อเรื่อง : Validity และ Reliability ในการวิจัยเชิงคุณภาพ
ผู้แต่ง : ปกรณ์ ศิริประกอบ
ปีที่พิมพ์ : 2564
สำนักพิมพ์ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
จำนวนหน้า : 319 หน้า

เกริ่นนำ

Validity และ Reliability ในการวิจัยเชิงคุณภาพ เขียนขึ้นเพื่อตอบคำถาม 3 ข้อที่ผู้เขียนมักได้ยินเสมอ ได้แก่ 1) Validity, Internal Validity, External Validity และ Reliability มีความแตกต่างกันอย่างไร 2) ในการวิจัยเชิงคุณภาพจำเป็นต้องมีการตรวจสอบ Validity และ Reliability เช่นเดียวกับการวิจัยเชิงปริมาณหรือไม่ และ 3) Validity, Internal Validity, External Validity และ Reliability มีความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไรในการวิจัยเชิงปริมาณ และการวิจัยเชิงคุณภาพ ผ่านการเรียบเรียงจำแนกเป็นบทต่าง ๆ ของหนังสือ

หน้าปกถูกออกแบบภายใต้แนวคิดการจำลองศีรษะของมนุษย์ที่มีเครื่องหมายคำถาม สะท้อนให้เห็นถึงการวิจัยที่ต้องผ่านกระบวนการคิดและกำหนดคำถามวิจัยจากนักวิจัยที่มีความสงสัย และต้องการแสวงหาคำตอบจึงหาคำตอบโดยใช้กระบวนการ “การออกแบบการวิจัย” ประกอบด้วย การคิดและตัดสินใจในการเลือกทฤษฎี (Ontology) รูปแบบใดเป็นปรัชญาหลัก ใช้ญาณวิทยา (Epistemology) ใดในการเก็บรวบรวม วิเคราะห์ และตีความข้อมูลเพื่อหาคำตอบ ซึ่งสัญลักษณ์จมูก หู ปาก ตา และมือ ที่ปรากฏอยู่บนหน้าปกจึงเป็นตัวแทนของสัมผัสทั้ง 5 ของนักวิจัยที่ต้องใช้ ซึ่งเป็นสัญลักษณ์สะท้อนให้เห็นถึงเนื้อหาที่จะกล่าวถึงในเล่มหนังสือได้เป็นอย่างดี

หนังสือ Validity และ Reliability ในการวิจัยเชิงคุณภาพ ผลงานของรองศาสตราจารย์ ดร.ปกรณ์ ศิริประกอบ ได้รวบรวมความรู้จากการทบทวนวรรณกรรม การลงมือทำวิจัย และประสบการณ์ทั้งด้านการสอนที่ผู้เขียนเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์ ด้านงานที่ปรึกษา และด้านงานเขียน เป็นหนังสือที่เป็นประโยชน์แก่นักวิจัย นักศึกษา และผู้ที่สนใจที่ต้องการทำความเข้าใจเกี่ยวกับ Validity และ Reliability ในการวิจัยเชิงคุณภาพเป็นอย่างมาก ผู้เขียนได้เสนอเนื้อหาโดยจำแนกเป็น 6 บท เริ่มจากพื้นฐานการวิจัย และค่อย ๆ เรียงลำดับเนื้อหาอย่างเป็นลำดับขั้นตอน มีการเปรียบเทียบการวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงปริมาณ พร้อมยกตัวอย่างประกอบที่หลากหลายชัดเจน เช่น กรณีตัวอย่าง บทความ ตาราง จากนักวิชาการซึ่งเป็นที่รู้จักหรือบทความที่ได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติ ซึ่งจะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อหาได้ดียิ่งขึ้น

เนื้อหาของหนังสือเล่มนี้มีความน่าสนใจเป็นอย่างมาก เนื่องจาก Validity และ Reliability เป็นประเด็นที่นักวิจัยเชิงคุณภาพมักไม่ได้กล่าวถึงในการอภิปรายหรือไม่ได้ให้ความสำคัญเท่านักวิจัยเชิงปริมาณ เพราะเป็นการวิจัยเชิงกรณีศึกษา (Case Study) อย่างไรก็ตาม พบว่า งานวิจัยเชิงคุณภาพจำนวนมากมี Validity และ Reliability ที่สูง เพียงแต่นักวิจัยอาจไม่ทราบว่า สิ่งที่ทำนั้นเป็นการสร้าง Validity และ Reliability กับงานของตนเอง

ด้วยเนื้อหาที่น่าสนใจ การนำเสนอเป็นลำดับขั้นตอน พร้อมตัวอย่างประกอบที่ชัดเจน และรูปเล่มที่ออกแบบมีขนาดกะทัดรัด ปกสีสดใส รวมถึงประสบการณ์ของผู้เขียนที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านการวิจัย หนังสือเล่มนี้จึงเป็นหนังสือทางด้านการวิจัยอีกหนึ่งเล่มที่ไม่ควรพลาด

วัตถุประสงค์

หนังสือ Validity และ Reliability ในการวิจัยเชิงคุณภาพเล่มนี้เป็นหนังสือที่เหมาะสมสำหรับผู้ที่ต้องการศึกษาและเติมเต็มองค์ความรู้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งการได้ศึกษาทำความเข้าใจกับ Validity และ Reliability จะช่วยให้นักวิจัยสามารถผลิตงานวิจัยเชิงคุณภาพที่มีความน่าเชื่อถือ (Trustworthiness) มากยิ่งขึ้น และผู้อ่านงานวิจัยเชิงคุณภาพจะลดอคติในเรื่องของอัตวิสัย (Subjectivity) ของนักวิจัยลงจากการทำความเข้าใจกับอัตวิสัยที่เข้มงวด (Rigorous Subjectivity) และอัตวิสัยที่มีวินัย (Disciplined Subjectivity)

สาระสำคัญ

หนังสือเล่มนี้ได้ให้ความสำคัญกับ “Validity” และ “Reliability” ในการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งเครื่องมือสำคัญคือ “นักวิจัย” โดยหนังสือเล่มนี้ได้แบ่งเนื้อหาออกเป็น 6 บท ดังนี้

บทที่ 1 : พื้นฐานการวิจัยทางสังคมศาสตร์

บทแรกผู้เขียนเริ่มด้วยการนำเสนอสิ่งที่ผู้เขียนได้เรียนรู้ตลอดระยะเวลาการศึกษา การอ่านหนังสือตำรา การลงมือปฏิบัติและประสบการณ์การสอน กล่าวถึงความสำคัญของการทำวิจัย วัตถุประสงค์ในการทำวิจัย และประโยชน์จากการทำวิจัย จากนั้นจะนำเข้าสู่การออกแบบการวิจัย (Research Design) ซึ่งมีความสัมพันธ์โดยตรงกับการตั้งคำถามการวิจัย โดยทั่วไปมี 3 รูปแบบหลัก คือ การวิจัยเชิงสำรวจ การวิจัยเชิงทดลองและกึ่งทดลอง และการวิจัยกรณีศึกษา ต่อด้วยเทคนิคการเก็บข้อมูลรูปแบบต่าง ๆ และปิดท้ายบทด้วยการสรุปความแตกต่างระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ถือเป็นบทเริ่มต้นบทแรกด้วยการทบทวนความรู้พื้นฐานสำหรับนักวิจัย ก่อนจะลงรายละเอียดหัวข้อต่าง ๆ ในบทต่อไป

บทที่ 2 : Validity ในการวิจัยเชิงปริมาณ

ในบทนี้ให้ความสำคัญกับ Validity ในการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งเป็นงานวิจัยที่อธิบายข้อค้นพบต่าง ๆ ด้วยตัวเลขและหลักการทางสถิติ Validity จึงมีบทบาทสำคัญและจะมาพร้อม Reliability เสมอ ผู้เขียนได้อธิบาย Validity และ Reliability โดยการยกตัวอย่าง การใช้ภาพาลูกดอกไปยังเป้า และตารางประกอบการอธิบายจากการนำเสนอตัวอย่างที่หลากหลายผู้อ่านจึงสามารถเข้าใจ

เนื้อหาได้ไม่ยากนัก ทั้งนี้ได้แบ่ง Validity ในการวิจัยเชิงปริมาณออกเป็นความเที่ยงตรงของการวัด (Measurement Validity) และความเที่ยงตรงภายใน (Internal Validity)

ความเที่ยงตรงของการวัด (Measurement Validity) หลักการสำคัญ คือ การพิจารณาว่าสิ่งที่เราจะวัดสะท้อนสิ่งที่ต้องการวัดได้หรือไม่ จำแนกออกเป็น 3 รูปแบบ ได้แก่ 1) Judgmental Validity (ความเที่ยงตรงด้านการตัดสินใจ) ซึ่งใช้หลักการเชิงเหตุผลหรือทักษะในการรับรู้ของผู้วิจัยเป็นหลักในการตัดสินใจ เครื่องมือนั้นมีความเที่ยงตรงหรือไม่ ประกอบด้วยความเที่ยงตรงด้านตรรกะและความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา 2) Empirical Validity (ความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์) โดย Criterion – related Validity (ความเที่ยงตรงเกณฑ์สัมพันธ์) จัดอยู่ในประเภทนี้ ซึ่งหมายถึง การใช้ตัวชี้วัดที่มีการกำหนดไว้เป็นเกณฑ์ที่ได้รับการยอมรับในสังคมแล้วไปวัดสิ่งที่ต้องการวัด และ 3) Judgmental – empirical Validity (ความเที่ยงตรงที่ผสมผสานการตัดสินใจ - เชิงประจักษ์) เป็นเกณฑ์การวัดที่ผสมระหว่างสิ่งที่มีหลักฐานเชิงประจักษ์และการใช้ญาณของนักวิจัยเข้ามามีส่วนตัดสิน โดย Construct Validity (ความเที่ยงตรงด้านการสร้าง) หรือ Theoretical Validity (ความเที่ยงตรงด้านทฤษฎี) จัดอยู่ในประเภทนี้ ซึ่งหมายถึง ระดับในการวัดที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรอื่นที่คาดการณ์ไว้ในระบบของความสัมพันธ์เชิงทฤษฎี จะนำมาใช้เมื่อไม่สามารถหาเกณฑ์ที่วัดและสะท้อนถึงแนวคิดหรือตัวแปรให้เป็นไปตาม Criterion – related Validity ได้

สำหรับความเที่ยงตรงภายใน (Internal Validity) เป็นแนวคิดที่เหมาะสมสำหรับงานวิจัยในการออกแบบทดลอง (Experimental Design) และงานวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi – Experimental Design) ซึ่งนักวิจัยต้องพึงระวังไม่ให้เกิดสิ่งปนเปื้อน (Contamination) หรือภัยคุกคาม (Threats) อื่น ๆ เข้ามาแทรกแซงและส่งผลต่อความเที่ยงตรงภายใน อันสรุปได้ 12 ประการ ดังต่อไปนี้ 1) เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นระหว่างการวิจัย (History) 2) การเจริญเติบโตของผู้ถูกทดลอง (Maturation) 3) การทดสอบ (Testing) 4) ความผิดพลาดในการใช้เครื่องมือ (Instructional Error) 5) การถดถอยทางสถิติ (Statistical Regression) 6) อคติในการเลือกกลุ่มตัวอย่าง (Selection Bias) 7) การสูญเสียกลุ่มตัวอย่างระหว่างการทดลอง (Experimental Mortality) 8) ลำดับเวลาเชิงเหตุผล (Casual Time Order) 9) การแพร่กระจายหรือการเลียนแบบของการจัดการกระทำ (Diffusion or Imitation Treatments) 10) ค่าตอบแทน (Compensation) 11) ความเป็นคู่แข่งชดเชย (Compensatory Rivalry) และ 12) การหมกมุ่นใจ

(Demoralization) ทั้งนี้ผู้เขียนได้แสดงตัวอย่างประกอบโดยจัดทำเป็นตารางสรุป ทำให้เกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้น

บทที่ 3 : Validity ในการวิจัยเชิงคุณภาพ

เป็นบทที่กล่าวถึง ความเที่ยงตรงในงานวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้งานวิจัยมีความน่าเชื่อถือ ปกติแล้วนักวิจัยมักไม่ทราบว่า สิ่งที่ทำอยู่นั้นเป็นการสร้างความเที่ยงตรง โดยสิ่งที่มักสร้างระหว่างการทำการวิจัย คือ Internal Validity ซึ่งนับเป็นจุดแข็งของการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้เขียนได้เกริ่นนำโดยรวบรวมนิยามของความเที่ยงตรงในงานวิจัยเชิงคุณภาพจากนักวิชาการมาเสนอ ทั้งนี้เนื่องจากผู้เขียนได้มีการทบทวนและอธิบายวรรณกรรมเกี่ยวกับ Internal Validity ในบทที่ 2 มาแล้ว ทำให้ผู้อ่านสามารถที่จะเชื่อมโยงความรู้ในเรื่องความเหมือน ความต่าง วิธีการสร้างที่แตกต่างกัน และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

Validity ในการวิจัยเชิงคุณภาพ เริ่มได้รับความสำคัญในช่วงศตวรรษที่ 21 เนื่องจากเดิมมีรูปแบบการเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลที่แตกต่างจากงานวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้ข้อดีวิจัยเชิงปริมาณ และมีความเฉพาะเจาะจง ผู้เขียนได้ยกตัวอย่างงานวิชาการเชิงคุณภาพและประเด็นที่ค้นพบ อีกทั้งได้เขียนบทความซึ่งเป็นการเก็บข้อมูลในรูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ อันแสดงให้เห็นถึงการศึกษานี้ในเนื้อหาอย่างลุ่มลึกและนำความรู้ไปสู่การปฏิบัติจริงของผู้เขียน สามารถสรุปได้ดังนี้ 1) พูดน้อย ฟังมาก 2) บันทึกอย่างแม่นยำ 3) เริ่มเขียนตั้งแต่ต้น 4) ให้ผู้อ่านได้เห็นด้วยตนเอง 5) รายงานอย่างสมบูรณ์ 6) ตรงไปตรงมา 7) แสวงหาข้อเสนอแนะ 8) พยายามบรรลุความสมดุล และ 9) เขียนด้วยความเที่ยงตรง

ในส่วนของการป้องกัน Treats to Internal Validity ผู้เขียนได้เสนอมุมมองของนักวิจัยเชิงคุณภาพที่หลากหลาย เช่น มุมมองของ LeCompte, & Goetz (1982) ที่สรุปไว้ว่า 1) เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นระหว่างการเก็บข้อมูลและการเจริญเติบโตของผู้ให้ข้อมูล 2) อิทธิพลของผู้สังเกตการณ์ 3) การเลือกกลุ่มตัวอย่างและการถดถอย 4) การสูญเสียผู้ให้ข้อมูล และ 5) บทสรุปปลอม ซึ่งวิธีในการแก้ไขสามารถทำได้ 3 วิธี คือ การกำจัดคำอธิบายที่เป็นปรักษ์ คำอธิบายที่มีต่อเหตุการณ์ของผู้ให้ข้อมูล และการอาศัยอยู่ในสถานที่เก็บข้อมูลเป็นเวลานาน

นอกจากนี้ผู้เขียนได้นำเสนอ 3 ประเภทหลักของ Validity ในการวิจัยเชิงคุณภาพตามแนวคิดของ Maxwell (2013) ซึ่งได้แก่ 1) ความถูกต้องพรรณนา (Descriptive Validity) 2) ความถูกต้องเชิงการตีความ (Interpretive Validity) และ 3) ความถูกต้องเชิงทฤษฎี (Theoretical Validity)

จากบทที่ 3 ผู้เขียนได้เขียนอธิบายให้เห็นถึง Validity ในการวิจัยเชิงคุณภาพ ในช่วงต่าง ๆ ตามลำดับเวลา โดยมีทั้ง

ตัวอย่างและตารางประกอบ ซึ่งทำให้ผู้อ่านเข้าใจและนำไปประยุกต์ใช้เลือกเทคนิคต่าง ๆ สำหรับงานวิจัยเชิงคุณภาพได้ดียิ่งขึ้น

บทที่ 4 : External Validity (ความเที่ยงตรงภายนอก) หรือ Generalization (การสรุปนัยทั่วไป)

บทนี้กล่าวถึง External Validity (ความเที่ยงตรงภายนอก) หรือ Generalization (การสรุปนัยทั่วไป) ซึ่งเป็นหัวใจของการทำการวิจัยเชิงปริมาณ เนื่องจากเป็นข้อค้นพบจากกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการการสรุปและนำไปใช้อธิบายแทนประชากรทั้งหมดได้ แตกต่างจากการวิจัยเชิงคุณภาพที่เลือกกลุ่มตัวอย่างเป็นการเจาะจง เพื่อศึกษาเชิงลึก ดังนั้นในการวิจัยเชิงคุณภาพ หากการเรียนรู้จากการวิเคราะห์เชิงลึกสามารถถ่ายโอนไปยังสถานการณ์อื่นได้ก็สามารถที่จะเกิด Generalization ได้

ผู้เขียนได้นำเสนอความแตกต่างระหว่าง External Validity กับ Internal Validity หนึ่งในขั้นตอนสำคัญของการออกแบบงานวิจัย โดยต้องคำนึงถึงการกำหนดการสุ่ม (Random Assignment) และการสุ่มเลือก (Random Selection) จากนั้นนำเสนอข้อมูลจากการทบทวนวรรณกรรมความเที่ยงตรงภายนอกในงานวิจัยเชิงคุณภาพโดยสรุปคำนิยามของนักวิชาการออกเป็น 4 ประเภท คือ 1) ความสามารถในการถ่ายโอน การที่ข้อค้นพบจากงานวิจัยสามารถนำไปเทียบโอนกับกรณีศึกษาที่ใกล้เคียงกันได้ ซึ่งนักวิจัยจะต้องนำเสนอฐานข้อมูลที่เพียงพอ และใช้การออกแบบสนามวิจัยหลายรูปแบบ 2) การเก็บข้อมูลเพื่อสร้างทฤษฎีและนำทฤษฎีนั้นไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ทั่วไป 3) เทียบเท่ากับความเที่ยงตรงภายในในการวิจัยเชิงปริมาณ และ 4) ไม่มีความจำเป็นในการวิจัยเชิงคุณภาพ เนื่องจากเป็นกรณีศึกษาเฉพาะ เน้นองค์ความรู้ที่สร้างจากรายละเอียดของสิ่งที่เก็บข้อมูล และ ไม่ได้ต้องการนำไปสรุปนัยทั่วไปกับกรณีอื่น

บทที่ 5 : Reliability (ความเชื่อมั่น)

เป็นบทกล่าวถึง Reliability (ความเชื่อมั่น) ในการนำเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลไปเก็บซ้ำก็ยังคงได้ผลลัพธ์เช่นเดิม ผู้เขียนหยิบยกมุมมองของ Lincoln, & Euba (1985) มาเสนอ ซึ่งทั้งสองมองว่า ความเชื่อมั่นเป็นเรื่องของความมีเสถียรภาพ (Stability) ความสม่ำเสมอ (Consistency) และความสามารถในการคาดการณ์ได้ (Predictability) โดยกำหนดขั้นตอนและประเด็นที่ผู้วิจัยต้องให้ความสำคัญไว้ 7 ประการ

การสร้าง ความเชื่อมั่นภายในนั้น คือ การที่นักวิจัยหลายคนอธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นไปในทิศทางเดียวกัน และมีข้อสรุปที่เหมือนกัน ดังนั้นนักวิจัยจำเป็นต้องลดภัยคุกคาม ผู้เขียนได้นำเสนอแนวคิดจากบทความของ LeCompte, & Goetz (1982) ซึ่งสามารถทำได้ โดยให้รายละเอียดที่ได้จาก

การเก็บข้อมูลอย่างละเอียด เป็นรูปธรรม และแม่นยำที่สุด การประชุมที่นักวิจัยให้ความเข้าใจที่ตรงกัน ใช้ผู้ให้ข่าวสำคัญเป็นคนท้องถิ่น การตรวจสอบโดยคณะผู้เชี่ยวชาญของสาขา (Peer Examination) และการบันทึกข้อมูลด้วยอุปกรณ์ต่าง ๆ

ในส่วนของการสร้างความเชื่อมั่นภายนอก สามารถทำได้โดยการกำหนดฐานะและสถานภาพของผู้วิจัย การเลือกผู้ให้ข่าวสำคัญ การรายงานสภาพทางกายภาพ สังคม และบริบทระหว่างบุคคลในงานวิจัย ระบุแนวคิดทฤษฎีและการให้คำจำกัดความในการสร้างตัวแปรอย่างชัดเจน และระบุรายละเอียดระเบียบวิธีในการเก็บและวิเคราะห์ข้อมูล

สำหรับบทที่ 5 จะทำให้ผู้อ่านเข้าใจกระบวนการสร้างความเชื่อมั่นในการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อให้กระบวนการวิจัยมีความน่าเชื่อถือผ่านคำนิยาม การยกตัวอย่างกรณีศึกษา และบทความที่ได้รับการยอมรับอย่างสูงในระดับนานาชาติ อันแสดงให้เห็นว่า ผู้เขียนมีการคัดเลือกและรวบรวมเนื้อหามาอธิบายได้เป็นอย่างดี

บทที่ 6 : บทสรุป

บทสรุปความหมายของ Validity และ Reliability ที่เกิดจากการทบทวนวรรณกรรมสำคัญทั้งหมดอีกครั้ง รวมถึงการวิเคราะห์ และสังเคราะห์องค์ความรู้เกี่ยวกับ Validity ในรูปแบบต่าง ๆ อีกทั้งผู้เขียนได้นำเสนอการสร้าง Validity ในการวิจัยเชิงคุณภาพผ่าน 3 เสนอแนะหรือมุมมองของคน 3 กลุ่มของ Creswell, & Poth (2018) ได้แก่ เสนอแนะนักวิจัย เสนอแนะผู้ให้ข้อมูล และเสนอแนะผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นกรอบในการสร้างเข้าใจ โดยมีการเพิ่มเติมเทคนิคของนักวิชาการท่านอื่นประกอบ

ซึ่งสำหรับผู้เขียนเองนั้นเชื่อว่า สิ่งที่สำคัญที่สุดในการวิจัยเชิงคุณภาพ คือ จริยธรรมในการวิจัย ดังที่ Merriam, & Grenier (2019) กล่าวไว้ว่า “การทำงานวิจัยจะมีความไว้วางใจ งานวิจัยจะต้องมีความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) และมีกระบวนการในการทำวิจัยที่อยู่บนรากฐานของจริยธรรม (Ethical Manner)”

บทที่ 6 นี้ผู้เขียนได้นำเสนอในรูปแบบของตารางเป็นส่วนใหญ่ เช่น ตารางแสดงคำศัพท์ที่แตกต่างกันระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพกับเชิงปริมาณ ตารางแสดงถึง Threats to External Validity กับเทคนิคในการแก้ไขปัญหา และตารางแสดงการเปรียบเทียบ Validity และ Reliability ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ เป็นต้น ทำให้ผู้อ่านได้ทบทวนและประมวลความรู้ทั้งหมดจากบทที่ 1 – 5 ได้อย่างเป็นระบบ ถือได้ว่าเป็นบทปิดท้ายที่สรุปสาระสำคัญอันเป็นประโยชน์และมีความสำคัญต่อการพัฒนางานวิจัยเชิงคุณภาพเป็นอย่างยิ่ง

คุณค่า

เมื่ออ่านหนังสือเล่มนี้จบทั้ง 6 บทแล้ว ผู้อ่านจะเกิดความรู้ความเข้าใจ Validity และ Reliability ในการวิจัยเชิงคุณภาพมากยิ่งขึ้น เนื่องจากหนังสือเล่มนี้ได้สะท้อนคุณค่าในหลายประการ ดังนี้

1. อธิบายประเด็นต่าง ๆ เกี่ยวกับ Validity และ Reliability ในการวิจัยเชิงคุณภาพอย่างละเอียด โดยเริ่มจากพื้นฐานทางการวิจัย เชื่อมโยงไปยังบทอื่น ๆ และปิดท้ายด้วยการสรุปสาระสำคัญของแต่ละบท

2. มีตัวอย่างประกอบที่ชัดเจน และหลากหลาย ทั้งรูปภาพ กรณีตัวอย่าง และบทความ ซึ่งผู้เขียนได้นำเสนอตัวอย่างจากนักวิชาการที่เป็นที่รู้จักในแวดวงการวิจัยหรือผลงานที่ได้รับการยอมรับระดับนานาชาติ ข้อมูลจึงมีความน่าเชื่อถือ

3. แม้ว่าหนังสือเล่มนี้จะให้ความสำคัญกับ Validity และ Reliability ในการวิจัยเชิงคุณภาพ แต่ได้มีการเปรียบเทียบกับ Validity และ Reliability ในการวิจัยเชิงปริมาณไปพร้อม ๆ กัน อันแสดงให้เห็นความเหมือนและความแตกต่าง ทำให้ผู้อ่านเห็นภาพชัดเจนมากยิ่งขึ้น

Validity และ Reliability ในการวิจัยเชิงคุณภาพเล่มนี้จึงเป็นหนังสือที่มีคุณค่าเล่มหนึ่ง

หนังสือ

ปกรณ์ ศิริประกอบ. (2564). *Validity และ Reliability ในการวิจัยเชิงคุณภาพ*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

References

- Creswell, J.W., & Poth, C.N. (2018). *Qualitative Inquiry and Research Design: Choosing among Five Approaches* (4th ed.) Thousand Oaks, CA: Sage publications.
- LeCompte, M.D., & Goetz, J.P. (1982). Problems of reliability and validity in ethnographic research. *Review of educational research*. Spring, 52(1), 31-60.
- Lincoln, Y.S., & Guba, E.G. (1985). *Naturalistic Inquiry*. Beverly Hills, CA: Sage Publications.
- Maxwell, J.A. (2013). *Qualitative Research Design: An Interactive Approach*. Sage, Thousand Oaks.
- Merriam, S.B., & Grenier, R.S. (2019). *Qualitative Research in Practice: Example for Discussion and Analysis*. San Francisco, CA: Jossey-Bass.